

nove momente te svaki njegov opus govori novom snagom glazbenog jezika te se čini da još uvijek nije sve rečeno, kada je riječ upravo o ovom instrumentu.

Čini mi se da u prvim istraživanjima Györgya Ligetija, koji pronalazi »nusprodukte« orgulja u svom djelu »Volumina« za orgulje, bio je poticaj i Klobučaru da se dade na jedan istraživački posao, koji sada daje rezultate njegova naporna rada. Traženje i obrada »novog zvuka« Klobučaru je neprestano izazov ali i inspiracija stvaralačkog raspoloženja.

I da se još na kraju vratimo naslovu ovog razmišljanja, spomenimo da je autor zadovoljan izvedbom koju su realizirali simfonijski orkestar radio-televizije kao i solistom Željkom Marasovićem, pod vodstvom dirigenta Vanče Čevdarskog. Da je Klobučar uspio, svjedoče osvrtni kritičara kao npr. »Uspjela kompozicija A. Klobučara«, gdje je izričito naglašeno ovo: »... I ovim djelom, Klobučar se prije svega potvrdio kao izvrstan poznavalac orguljaške izvodačke prakse, ali i kao skladatelj koji se maštovito koristi zvučnim mogućnostima orgulja u konfrontaciji s orkestralnim zvukom« (B. Perić-Kempf).

S. G.

VIJESTI IZ INOZEMSTVA

AREZZO. 31. međunarodno natjecanje iz polifone glazbe završeno je u Arezzu 26. kolovoza 1983. godine uz sudjelovanje dvadeset i četiri pjevačka zbora. Finalisti natjecanja su: mješoviti i ženski zborovi: »Ferenc Liszt« SZMT (Budimpešta); ženski zborovi: druga nagrada dodijeljena je ženskom gradskom zboru iz Parme; muški zborovi: treću nagradu dobio je pjevački zbor iz Hamburga (Njemačka). U petoj kategoriji (gregorijansko pjevanje) pobjednici poredani su:

1. Pjevački zbor iz »Clare College« iz Cambridgea (Engleska).
2. Pjevački skup »Tomkins« iz Budimpešte.
3. Dječji zbor gradskog zbora iz Parme.

Međunarodni simpozij o gregorijanskom pjevanju

Za vrijeme međunarodnog natjecanja iz polifone glazbe u Arezzu 26. kolovoza 1983. održan je simpozij na temu »Interpretacija gregorijanskog pjevanja danas«. Tema, koja uvijek pobuđuje veliku znatiželju i ovo »novo pjevanje« privuklo je u lijepu dvoranu »Grandi« u palači provincije Arezzo stotine muzikologa, voditelja zbornog pjevanja, glazbenih kritičara, glazbenika ... Organizatori možda nisu ni očekivali toliku »masu« ljudi pa su bili primorani posjedati mnoge po podu dvorane.

Simpozij je otvorio i prvi govorio Godehard Joppich (Zapadna Njemačka). Prema Joppichu danas je veoma opasno pjevati gregorijanski koral kao što je opasno kretati se po ledu. Strah nas je pasti u vodu, i tada bi bilo bolje i ne početi kretati se. To po Joppichu donosi dvostruku pogrešku. Prva je: kretati se po glazbenim shemama, a ta nas izvedba ne dovodi do »svetosti«, jest promašen cilj, jer Crkva ovo pjevanje naziva »prikladan oblik izražaja pjevane molitve«. — Druga pogreška jest što se gregorijanski koral pjeva nespremno i slabo interpretira.

Maestro Felice Rainoldi nije mogao prisustvovati kongresu pa je svoj referat o »otkriću istine u obnovi gregorijanskog pjevanja« poslao da se pročita, pokazavši na napredak koji je učinjen od Arezza 1882. do međunarodnog simpozija 1983. godine.

O temi »Sanktgallenske i Laonske notacije u Graduale Triplex: primarni izvori notacije« govorili su

trojica: Luigi Augustoni, Rupert Fischer i Johannes Brchmans Goschl. L. Augustoni je tumačio »Temelje gregorijanskog pjevanja«: simbioza tekst-melodija; vrijednost nota; ritmička artikulacija neumatskih grupa. »Tekst, rekao je Augustoni, jest temelj da dobro interpretiramo gregorijansko pjevanje, jer je tekst bio inspiracija napjeva«. Pojedini slog teksta poistovjetuje se s vrijednošću note. Da točno odredimo ritmičko gregorijansko gibanje, temelj je tekst.

Rupert Fischer obrađivao je temu »Bitna oznaka gregorijanske interpretacije: izvođenje pojedinih nota u neumatskim grupama«, osvrnuvši se posebno na »više-vrijednost slatnih znakova, kako bi trebalo pravilno izvoditi slatne note«.

Albert Turco raspravljao je o »Melodijskoj verziji Vatikane i interpretaciji«, i došao do zaključka da postoje »granice vatikane ne samo s izražajnog nego i melodijskog gledišta«.

Među prisutnim slušaocima u velikoj dvorani mogli su se zapaziti: zanešenjaci, učenjaci, sumnjivi i ljudi »bez veze« s glazbom. Ali uza sve to jedna je stvar veoma važna da ovo liturgijsko pjevanje, tako čedno i ponizno, ima u sebi toliku snagu da može podići sve do Boga, a možda ne bi ni trebalo tolika »istraživanja i znanstvena pravila«, ako se upotrebljava samo s dušom i molitvom!

M.

LUIGI RONGA — talijanski muzikolog (Torino, 19. lipnja 1901 — Rim, 11. rujna 1983. godine). Nakon što je diplomirao književnost na sveučilištu u rodnome Torinu, studirao je muzikologiju u Dresdenu. Kao profesor imao je nekoliko zaduženja i predavao na višim institutima, te napokon godine 1930. dobio je katedru povijesti glazbe na konzervatoriju Svete Cecilije u Rimu. Od 1938. godine na sveučilištu u Rimu, i kad je postao redovitim profesorom od 1956 — 1977., držao je i katedru povijesti glazbe. Od 1944—1973. godine predaje povijest glazbe na Papinskom institutu za crkvenu glazbu u Rimu. Bio je potpredsjednik Akademije Svete Cecilije i član višeg savjeta za lijepe umjetnosti; dobio je nacionalnu nagradu predsjednika republike za članke o umjetnosti i poeziji; zlatnu medalju za zasluge u umjetnosti i kulturi; bio je predsjednik talijanskog Instituta za povijest glazbe itd. Suradivao je u mnogim talijanskim i stranim revijama svojim člancima, recenzijama, bilješkama i raspravama. Bio je urednik *Rassegna musicale* i direktor *Rivista musicale italiana*. Glasoviti muzikolog za pola stoljeća bio je simbol talijanske glazbene kulture. Bio je jedan od najistaknutijih predstavnika koji je primjenjivao povijesno-estetsku metodu B. Crocea u muzikološkim istraživanjima. Među mnogobrojnim muzikološkim estetskim studijama ističe se *G. Frescobaldi, organista vaticano nella storia della musica strumentale*. U muzikološkim radovima L. Ronga pokazao je genijalnost sinteze, što je bio rezultat njegovih pedantno pripremanih predavanja.

Kao savjesno povijesni pisac, postao je muzikolog od zanata, učenjak sveopće kulture. Odkrivao se bistrinom i otmjenošću stila zato je i najzamršenije pojmove znao prikazati tako bistro da smo njegove prikaze čitali koliko s korišću toliko i s ugodnošću.